

ת"פ 16668/08/17 - מדינת ישראל נגד ר ה

בית משפט השלום בקריית שמונה
ת"פ 16668-08-17 מדינת ישראל נ' ה(עציר)

בפני בעניין: כבוד השופטת רות שפילברג כהן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
ר ה (עציר)

הנאשם

גזר דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשם הודה והורשע, במסגרת הסדר טיעון, בשלושה כתבי אישום שצורפו.

בכתב האישום המתוקן בתיק זה, 16668-08-17, הורשע הנאשם בעבירות **תקיפה הגורמת חבלה של ממש (2 עבירות)** - לפי סעיף 380 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 ו**תקיפת קטין בידי אחראי** - לפי סעיף 368ב(א) סיפא לחוק העונשין.

על פי כתב האישום המתוקן, הנאשם התגורר בבית הוריו ובו התגוררו גם אחותו המתלוננת ואחיו המתלונן, אשר היה בעת האירועים קטין בן 17.

ביום 23/7/17 סמוך לשעה 17:00 ניגש הנאשם לאחותו וביקש את הטלפון הנייד שלה ואת הסיסמה לטלפון, על מנת לבדוק אם התכנים שבו מקובלים עליו והיא נענתה לבקשתו, הקישה את הסיסמה, העבירה את הטלפון לידיה, והוא לקח אותו וחזר לחדרו.

בהמשך, ולאחר זמן קצר הגיעה המתלוננת לחדרו של הנאשם וביקשה כי יחזיר לה את הטלפון שלה, אך הוא סירב וביקש שוב את הסיסמה על מנת להמשיך ולבדוק את התכנים שבו, הפעם המתלוננת סירבה.

בתגובה לסירובה, הכה הנאשם את המתלוננת בידיה ובאמצעות חגורה בכל חלקי גופה בעודה צועקת, דחף אותה והפילה על מיטתה, המשיך להכותה בחגורה כשהיא שוכבת מקופלת על המיטה, בוכה וצועקת.

משהגיעה האם לביתה, מצאה כי דלת הבית נעולה מבפנים, דפקה בדלת ורק כעבור כרבע שעה, בה המשיך הנאשם להכות את המתלוננת, פתח לה הנאשם את הדלת.

בהמשך, כך על פי כתב האישום, **שב הנאשם להכות באחותו באמצעות החגורה**. משנכנסה האם לחדר המתלוננת וראתה את מעשיו של הנאשם, ביקשה ממנו כי יחדל, אך הוא לא נענה לבקשתה והמשיך להכות את המתלוננת. האם אחזה בו וניסתה להרחיקו ממנה ולמנוע ממנו מלהכותה אך היא לא הצליחה, על כן כיסתה האם בגופה על המתלוננת על מנת לגונן עליה מפני המכות אך הנאשם המשיך במעשיו **והכה גם את המתלוננת וגם את אמו**.

המתלונן, אחיו הקטין של הנאשם, ששהה באותה עת בקומה התחתונה, בה מתגוררים סבו וסבתו, הגיע לביתו, נכנס לחדרה של המתלוננת וראה את מעשיו של הנאשם, שאל אותו לפרש מעשיו וניסה למנוע ממנו מלהמשיך ולהכות את המתלוננת ואת האם, והצליח להרחיקו מהן. או אז שינה הנאשם את אחיזתו בחגורה באופן שנועד לאפשר הצלפה באבזם החגורה, והצליף במתלונן בחלק הכולל את אבזם המתכת, ומשהרים המתלונן את ידו הימנית על מנת להגן על גופו, פגע האבזם בידו.

המתלונן ברח מהנאשם לכיוון פינת האוכל והרים כיסא במטרה להגן על עצמו, הנאשם הגיע אחריו והצמידו לקיר בעזרת שולחן אוכל שדחף לעברו, ובעוד המתלונן לכוד בין הקיר לשולחן, זרק עליו הנאשם חפצים שעמדו על שולחן האוכל מעץ ומזכוכית שפגעו במתלונן. בהמשך הרים הנאשם חפץ מזכוכית ופגע באמצעותו במתלונן בגבו.

עוד על פי כתב האישום, המתלונן זרק לעבר הנאשם כיסא שפגע בו וגרם לו לדימום במצח, ומשניגש הנאשם למקלחת, ברחו המתלוננים לבית קרובי משפחה.

משיצא הנאשם מהמקלחת הלך אחריהם, אך קרובי המשפחה שהיו במקום מנעו ממנו מלהתקרב למתלוננים.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלוננת חבלות בדמות המטומות, שריטות, סימנים אדומים וכאבים, לאם נגרמו חבלות וכאבים, ולמתלונן פצע דקירה בגבו עם דימום, והוא נזקק לטיפול רפואי שכלל תפירה של הפצע וטיפול תרופתי, עוד נגרמו למתלונן שריטות על מצחו וכאבים.

2. ביום 7/12/17 הגיעו הצדדים להסדר טיעון, לפיו כתב האישום תוקן למתכונתו שלעיל, הנאשם הודה והורשע, וצירף (כאמור) את שני התיקים הנוספים **ת"פ 54161-08-16 ות"פ 29217-11-16, בהם הודה והורשע**.

נקבע כי יוגש לגבי הנאשם תסקיר שרות המבחן, שכן מפאת גילו בעת ביצוע העבירות בתיקים המצורפים, קיימת חובת הגשת תסקיר.

עוד הוסכם כי המאשימה תגביל את עצמה לעונש של 14 חודשי מאסר בפועל.

ת"פ 29217-11-16

3. על פי כתב האישום, ביום 12/11/16 סמוך לשעה 20:00, ביקש הנאשם מהמתלוננת, אחותו שגרה יחד עמו בבית הוריהם, כי תפסיק לגלוש באינטרנט דרך האינטרנט של הבית ותפעיל את האינטרנט בטלפון הנייד מאחר ונגרמת איטיות במשחק בו שיחק.

בהמשך נכנס לחדרה של אחותו, צעק עליה בשנית, ומשזו צעקה לו כי כיבתה את האינטרנט, ניגש אליה, **לקח את הטלפון בכוח מידה והכה אותה בראשה באגרופיו, במכשיר הפלאפון שהחזיק וכן בעט בה ברגליו בעודה יושבת על המיטה והוא מעליה.**

אבי הנאשם שהגיע למקום למשמע צעקותיה של המתלוננת, דחף את הנאשם מעליה.

במעשיו גרם הנאשם למתלוננת **חתך בראשה באורך 2 ס"מ וגרם לה לדימום.**

העבירה בה הורשע הנאשם בתיק זה הנה **תקיפה הגורמת חבלה של ממש** - בהתאם לסעיף 380 לחוק העונשין.

ת"פ 54161-08-16

4. בהתאם לכתב האישום, ביום 11/4/16 סמוך לשעה 19:11, לאחר שפנה הנאשם לאביו וביקש כי ימסור לו את המפתחות לאחד הרכבים שבבעלותו ואביו סירב לעשות כן, בהיות הנאשם נעדר רישיון נהיגה, והציע להסיעו. הנאשם צעק לעבר האב "כי יראה והוא יעשה לו את החיים קשים". באותן נסיבות, פנה הנאשם לעבר חצר הבית, נטל מקל פטיש גדול, ניגש לרכבו של אביו, מסוג קאיה וניתץ באמצעותו את חלונותיו. בהמשך ניגש לרכב מסוג שברלוט ובאמצעות המקל ניתץ את החלונות הקדמי והאחורי ואת החלונות בצדו השמאלי של הרכב.

הנאשם הורשע בגין תיק זה בעבירת **חבלה במזיד ברכב**, בהתאם לסעיף 413 לחוק העונשין.

תסקיר שרות המבחן

5. על פי התסקיר מיום 1/1/18, הנאשם בן 22 עבד בעבר בעבודות מזדמנות, וחודש וחצי עובר למועד מעצרו הנוכחי לא עבד. משפחת מוצאו כוללת הורים ו-4 אחים ואחיות. הנאשם הוא הבכור במשפחה. הנאשם תיאר אלימות שיטתית וחינוך נוקשה מצד אמו וטען כי האלימות שחווה בתור ילד הביאה אותו להתנהג באלימות כאמצעי לקבלת מבוקשו ולהשלטת סמכות.

הנאשם תיאר מערכת יחסים קונפליקטואלית עם הוריו ואוירה שהתאפיינה במתיחות ובעימותים תכופים.

הנאשם שיתף כי הוא דומיננטי בבית וכי הוא גורם סמכותי מול אחיו, כתחליף לאביו שלא הצליח להציב גבולות

בבית. ציין כי בין היתר התחקה אחר התנהלות אחיותיו לשמירה על כבודן ומחשש שמא ייפגעו על ידי גברים.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד במגמה ריאלית אך היה מעורב בשני מקרי אלימות, אחד כלפי מורה בבית ספר והשני כלפי תלמיד ומסר כי בעקבות אירועים אלה שולב בטיפול קבוצתי ופרטני בשרות המבחן לנוער שסייע לו לחזור למוטב ולסיים את לימודיו. בנוסף, מסר כי עם סיום ההליך חזר לדפוסיו. הנאשם לא התגייס לצבא ופנה לתחום התעסוקתי ועבד בעבודות מזדמנות.

הנאשם שלל בפני שרות המבחן שימוש בחומרים פסיכואקטיביים.

שרות המבחן מסר כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות ובהתייחסו לעבירות - הודה בביצוען אך נטה למזער מחומרתי ומהיקף האלימות. הנאשם הסביר כי הרקע למעשים הוא דאגתו כלפי אחותו ותחושת זלזול שהפגינה כלפיו, עם חוסר היענות לסמכותו כלפיה דבר שגרם לעימותים ביניהם.

צוין כי הנאשם הצליח להבין כי מדובר בהתנהגות כושלת ואיבוד שליטה על דחפיו האלימים וביטא רצון לשנות דפוסיו אלה.

שרות המבחן התרשם כי הנאשם בעל עמדות ותפיסות מושרשות הנותנות לגיטימציה להתנהגות אלימה עד פגיעה במשפחתו על רקע ערך כבוד המשפחה. בנימה זו התייחס הנאשם גם לעבירות בכתב האישום המצורף, כלפי אותה אחות מתלוננת, וצוין כי הוא התקשה להתחבר לחומרת הפגיעה באחותו.

באשר לעבירה בת"פ 54161-08-16 קיבל הנאשם אחריות חלקית, ותיאר נסיבות אחרות מאלה שתוארו בכתב האישום שהשליכו על בחירתו להתנהג באלימות, בנוסף הכחיש את האמירה התוקפנית כלפי אביו וטען כי הרקע לביצועה הוא היעדר הכלה רגשית על ידם, יחד עם זאת ביטא צער על הנזק שנגרם לרכוש אביו והצער הרגשי שנגרם לו בעקבות התנהגותו.

הנאשם מסר כי משפחתו נוהגת לבקרו באופן תדיר בבית המעצר וכי הוא מקיים עמם קשר טלפוני רציף.

בשיחה שקיים שרות המבחן עם הוריו של הנאשם, אחותו ואחיו, מסרו אלה, כי הנאשם הינו אדם אחראי שאוהב שהדברים נעשים בדרכו, ומתקשה לקבל ביקורת שאינה הולמת את תפיסותיו ואת רצונותיו, וכי בנסיבות כאלה הוא "מתעצבן" ומפעיל אלימות כלפי בני משפחתו. שרות המבחן התרשם כי דאגתו של הנאשם כלפי אחיו ואחיותיו משרתת את האינטרס ההורי של הוריו להגן עליהם מפני מצבים מסוכנים בסביבתם.

אחותו המתלוננת, מסרה כי בעקבות מעצרו היא תתחיל להישמע לסמכותו ותיארה תחושת פחד מפניו בעת ביצוע העבירות אך לא בהווה.

משפחתו של הנאשם ביטאה רצון כי יחזור הביתה מתוך הנחה כי למד לקח ולאור רצונו לשנות מדפוסיו.

גם האם דיווחה כי נוצר קשר ראשוני עם שרותי הרווחה, וכי בכוונתה לקבל עזרה רגשית והדרכה בהתמודדות עם מצבים קונפליקטואליים.

משפחתו של הנאשם ביטאה תקווה כי מעצרו היווה עבורו גורם מרתיע שימנע הישנות התנהגות אלימה על ידו

בעתיד.

בבחינת גורמי הסיכון להישנות עבירות כלפי המתלוננים, שרות המבחן התרשם כי מערכת היחסים בינם לבין הנאשם מאופיינת בקושי בנפרדות רגשית מתוך צרכי שליטה גבוהים כלפיהם, ובנוסף קיומן של תפיסות מושרשות המאשרות אלימות במצבים שונים, קושי בוויסות דחפיו התוקפניים, ונטייה להתנהגות אימפולסיבית וחסרת רסן במצבים בהם חש פגיעה בכבודו, זלזול או פגיעה בכבוד המשפחה.

שרות המבחן העריך כי קיים סיכון גבוה להישנות עבירות דומות בעתיד על ידו.

יחד עם זאת שרות המבחן התרשם כי מדובר באדם בעל יכולות קוגניטיביות המאפשרות העמקה והתבוננות בהליך טיפולי פוטנציאלי, שהוכיח בנערותו כי ביכולתו להיעזר בגורמי טיפול. הנאשם ביטא צער על התנהלותו, והביע נכונות להימצא בטיפול, כמו גם רצון לשנות את התנהגותו.

שרות המבחן ציין, כי מאחר וגורמי הסיכון עולים על גורמי הסיכוי לשיקום אין הוא בא בהמלצה על חלופה עונשית או על שיקום במסגרת הקהילה. ציין כי ענישה הרתעתית תחדד עבור הנאשם את גבולות החוק והאחריות למעשיו.

עוד המליץ שרות המבחן כי במידה ויוטל על הנאשם מאסר בפועל אזי יש להמליץ בפני שב"ס על שילובו בטיפול בתחום האלימות במסגרתם.

טיעוני הצדדים לעונש

ביום 7/1/18 טענו הצדדים לעונש. ב"כ המאשימה הגישה את טיעוניה בכתב וב"כ הנאשם טען בעל פה בפניו.

6. טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה טענה כי ראוי לקבוע שני מתחמי ענישה - אחד בגין עבירת הרכוש בה הזיק הנאשם לכלי הרכב כפי שתואר באחד מכתבי האישום שצורפו, והשני עבור עבירות האלימות בהן הורשע הנאשם, זאת נוכח מהותן של העבירות, זהות נפגעי העבירה והיותן חלק ממסכת התנהלותו של הנאשם באלימות.

ב"כ המאשימה עמדה על הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, וטענה כי מידת הפגיעה בהם היא ממשית ומשמעותית.

ב"כ המאשימה טענה כי למעשיו של הנאשם קדם תכנון שכן אירוע התקיפה החל בצעקות של הנאשם כלפי אחותו ולאחר זמן קצר התפתח לאלימות. עוד הפנתה לחלקו היחסי והיותו האחראי לתוצאות ביצוע העבירות וכן לנזק הפיזי שנגרם למתלוננת. עוד טענה כי מעשיו היו אכזריים, ברוטאליים ומחוסרי רסן. בנוסף הפנתה לנסביות הקשורות לביצוע העבירה בכל הקשור לעבירת תקיפת הקטין על ידי אחראי.

עוד הפנתה ב"כ המאשימה למדיניות הענישה וטענה כי מתחם העונש ההולם בעבירות האלימות הוא בין 10-26 חודשי מאסר בפועל.

באשר לעבירת הרכוש, ב"כ המאשימה ציינה את הערכים החברתיים המוגנים, הסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומדיניות הענישה וטענה כי מתחם העונש ההולם הוא מאסר לתקופה משתנה לריצוי בדרך של עבודות שרות.

ב"כ המאשימה, לאחר שעמדה על הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ועל האמור בתסקיר שרות המבחן, ביקשה להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל לתקופה של 14 חודשי ובנוסף מאסר על תנאי מרתיע.

ב"כ המאשימה ציינה כי הנאשם עצור בתיק זה מיום 1/8/17.

עוד צירפה ב"כ המאשימה מסמך בו פירטה כי בגין ת"פ 29217-11-16 נעצר הנאשם מיום 12/11/16 ועד ליום 15/11/16.

7. טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם הפנה לאמור בתסקיר שרות המבחן לעניין מערכת היחסים המשפחתית והדגיש כי תיאור מערכת היחסים אינה באה להמעט מחומרת המעשים או מידת לקיחת האחריות אלא להבהיר כי הנאשם סיפר את שחוזה בגילוי לב.

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות, הודה בהזדמנות הראשונה, הצטער על מעשיו ולקח אחריות עליהם, הביע חרטה ושיקם את יחסיו עם משפחתו.

ב"כ הנאשם הגיש מסמך שנמסר לו על ידי המאשימה לפיו משפחתו של הנאשם ציינה כי הגזימה בתיאור האלימות שהופעלה כלפיהם.

ב"כ הנאשם ביקש להתחשב באלימות ובחינוך לאלימות ששוררים בתוך המשפחה ואת העובדה כי גם הנאשם הותקף ונחבל.

ב"כ הנאשם ציין כי נוהל משא ומתן לגבי שני התיקים המצורפים, בהם הגבילה עצמה המאשימה לעונש של 4 חודשי מאסר בדרך של עבודות שרות, אך אותו הסדר טיעון לא יצא לפועל, כי הנאשם עבר את העבירות האחרונות ונעצר.

ב"כ הנאשם הפנה למדיניות הענישה וטען כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ועד 6 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ הנאשם טען כי יש לקבוע מתחם עונש אחד לכלל העבירות ואין לקבוע מתחם עונש נפרד לעבירות האלימות ונוסף לעבירות הרכוש, בהתאם להלכת ג'אבר שכן מדובר בעבירה שבאה מאותו רקע בגין אותה מסכת עבריינית ועובדתית של הנאשם.

ב"כ הנאשם ביקש להתחשב בתקופת מעצרו של הנאשם הן מאחורי סורג ובריח והן בתנאים המגבילים שהוטלו עליו.

ב"כ הנאשם הסביר כי הרקע למעשיו של הנאשם בתיק זה היה רצונו להיות בקשר עם בחורה, וכי הוריו כפו עליו להיפרד ממנה וציין כי כיום עניין זה אינו רלוונטי שכן הם נפרדו.

ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם ביקש להישאר מאחורי סורג ובריח ולא הציע חלופת מעצר כביטוי לחרטתו ולקיחת אחריות על מעשיו הפסולים.

ב"כ הנאשם ביקש להסתפק בתקופת המעצר אותה ריצה הנאשם עד כה בכל התיקים ובנוסף להטיל עליו מאסר על תנאי.

דברי הנאשם

הנאשם אמר כי הפיק לקח ממעצרו וכי הוא מודע לכך שטעה, והוסיף כי הוא אוהב את הוריו ואת אחיו, מעוניין להשתקם ולטפל בעצמו ולחזור למשפחתו.

אביו של הנאשם

האב אמר כי בני משפחתו סלחו לנאשם, וכי הם רוצים שיחזור הביתה ומקווים שלמד לקח.

דין והכרעה

8. תיקון 113 לחוק העונשין קבע את העיקרון המנחה בענישה והוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

בקביעת מתחם העונש, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

9. באשר לשאלה אם מדובר באירוע אחד או מספר אירועים, מקובלת על"י עמדת ב"כ הנאשם לפיה, יש לקבוע מתחם עונש אחד ביחס לכל העבירות בהן הודה והורשע הנאשם.

סבורני כי עמדת המאשימה, בה היא מבקשת לקבוע מתחם נפרד ל"עבירת הרכוש", שעניינה השחתת שני כלי רכב במהלך מריבה של הנאשם עם האב, ומתחם נפרד לעבירות האחרות, מהווה הפרדה מלאכותית ומיותרת, וכי נכון יהיה להתייחס לכלל האירועים ולעבירות בשלושת התיקים שצורפו כאל מסכת אחת, מרובת אירועים ובת מספר עבירות.

בהתאם לסעיף 40 לחוק העונשין ולמבחנים שנקבעו בבית המשפט העליון בע"פ 4910/13 ג'אבר נגד מדינת ישראל (29.10.14). כתב האישום שבפניי ייחס לנאשם מספר מקרים בהם בוצעו עבירות אלימות במסגרת המשפחתית, על פני תקופה של כשנה ושלושה חודשים, בבית המשפחה. בתיק העיקרי, הורשע הנאשם בתקיפת אחותו, אחיו הקטין, ואמם, באחד התיקים המצורפים, הורשע בתקיפתה של אותה אחות, ובתיק האחרון, הלם וניפץ שמשות של שני כלי רכב משפחתיים בעת מריבה עם אביו. עבירת החבלה במזיד ברכב, בנסיבות ביצועה, איננה רק "עבירת רכוש", כי אם מהווה "עבירת אלימות ברכוש" שיסוד האלימות שבה הנו בולט ומרכזי. בכל שלושת המקרים, עובר כחוט השני גורם ההתלקחות, המניע את הנאשם להפעיל אלימות כלפי בני משפחתו כשאיננו מקבל את רצונו או כשאינם עונים לדרישותיו. אתייחס, לפיכך, לשלושת המקרים כאל מסכת אירועים יחידה וכוללת, ואקבע בגינם מתחם ענישה יחיד, שאחד השיקולים בקביעתו יהיה ריבוי המקרים.

מתחם העונש ההולם

הערכים החברתיים שנפגעו

10. הערך החברתי המוגן בעבירות האוסרות אלימות הוא הגנה על שלמות גופו של האדם ועל חייו וכן שמירה על רכושו וקניינו, ומאחר והעבירות נעברו כלפי בני משפחה אזי נפגע ערך נוסף של שמירה על שלמות ואחדות התא המשפחתי.

11. הערך החברתי המוגן שנפגע כתוצאה מתקיפת קטין בידי אחראי הוא הגנה על שלמות גופם, ביטחונם וכבודם של קטינים וילדים במיוחד בביתם ובתוך התא המשפחתי. ישנה חומרה יתרה בפגיעה אלימה שמי שהנו קטין, מצד אדם בוגר, במקרה זה אח בכור, המשמש כגורם אחראי, ואף רואה עצמו אחראי ובר סמכא, כלפי הקטין.

בתי המשפט חזרו והדגישו את הצורך לייחס לעבירות האלימות בתוך המשפחה חומרה יתרה, וקבעו כי כל עבירות האלימות טומנות בחובן אימה, עלבון והשפלה, וצריכות לקבל מענה עונשי ממשי ומרתיע. ראו את הדברים שנאמרו על ידי כבוד השופטת פרוקצ'ה בע"פ 6758/07 פלוני נגד מדינת ישראל (11.10.07):

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג; באלימות במשפחה, נגישותם של קרבנות העבירה למערכת המשטרית או למערכות הסיוע

האחרות היא ענין מרוכב וקשה, הטעון רגשות חזקים, פחדים ואימה. הבושה, והרצון לשמור על שלמות המשפחה הופך לא אחת את התלונה על אלימות במשפחה למהלך קשה וטעון. לא אחת, קיימת תלות כלכלית ורגשית של בן הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה. גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה."

12. מידת הפגיעה בערכים החברתיים במקרה דנן היא גבוהה, הנאשם נהג באלימות כלפי בני משפחתו, בשלושה אירועים שונים, אשר זמן חלף ביניהם. האירועים האחרונים, שבעטיים נעצר הנאשם והושם במעצר עד תום ההליכים, נעשו על ידו לאחר שכבר נחקר, ואף היה נתון במעצר קצר בשל אחד התיקים הקודמים, ובעת שכתבי אישום כבר היו תלויים נגדו. על אף שכבר הסתבך בעבר - הנאשם שב ותקף את אחותו, את אמו ואת אחיו ואף גרם להם לחבלות ובנוסף הזיק לשני כלי הרכב השייכים לאביו. עבירת ההיזק במזיד לרכב פוגעת, בנוסף בערכי הביטחון, גם בערך קנייני של שמירה על הרכוש.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

13. מעשיו של הנאשם כפי שפורט לעיל, בשלושת כתבי האישום, מהווים מסכה של מעשי אלימות הגובלים בהתעללות, בהם נקט הנאשם כלפי בני משפחתו, אחותו, אמו אחיו ואביו, מאחר ואינם נשמעים לקולו או פועלים בניגוד להוראותיו.

התנהגותו של צעיר זה, יליד 1996, מאופיינת באדנות, שתלטנות ובריונות שהופעלה בתוך ביתו פנימה כלפי בני הבית.

ניכר כי הנאשם מינה עצמו למפקח על כללי המוסר של אחותו, והצדיק את תפיסתו בשיקולים של כבוד המשפחה, זאת בעוד שבפועל אין בהתנהגותו האלימה מאומה מן הכבוד. בפועל, בניגוד לתפיסתו המוסרית המדומה, רדה הנאשם בבני ביתו, הרשה לעצמו לתקוף את האחות רק כי שימושה בטלפון האט את קליטת האינטרנט לשימושו שלו, והלם וניפץ את שמשות רכבי המשפחה, רק כי אביו מנע ממנו לנהוג בכלי הרכב ללא רישיון נהיגה.

התנהגותו של הנאשם מצביעה על ליקוי מוסרי, על היעדרן של תפיסות נורמטיביות באשר להתנהגות ראויה, ולהיעדרו של כבוד לבני משפחתו, הן כלפי הוריו, והן כלפי אחיו ואחותו.

לא מצאתי הקלה או הצדקה למעשיו של הנאשם, בשל הנימוק כי עשה את אשר עשה כמסייע להוריו לשמור על כללי ההתנהגות בבית.

פרץ האלימות הקשה, שתואר בהרחבה בתיק העיקרי, שהחל מבדיקה יזומה שהנאשם ביקש לעשות בטלפון של

אחותו, נגרם באחריותו המלאה של הנאשם, ויסודה בתפיסה מעוותת לגבי זכויותיו כאח בכור בבית.

לקחתי לתשומת ליבי את האמור בתסקיר, על כך שההורים ציינו כי תרומתו החינוכית של הנאשם בבית רצויה במידה מסויימת. בנוסף, לקחתי בחשבון את המסר המאוחר שמסרו ההורים, לפיו הגזימו בתיאור האלימות.

על אף נתונים אלה - המסקנה המתבקשת הנה כי התנהגותו של הנאשם הובילה את בני משפחתו, במה שנראה כחוסר ברירה וחוסר אונים, לפנות שוב ושוב לעזרת המשטרה, להתלונן על אלימותו הבלתי מרוסנת.

במקרה האחרון, הפך הנאשם את הבית לזירת קרב ממש, שבה נהג הנאשם באלימות ובמידת אכזריות. את אחיו הכה בחגורה כשהוא מקפיד לכוון לגוף האח את האבזם. לפני כן הכה בחגורה את האחות, ואף את האם רק כי גוננה על הבת. הנאשם השליך חפצים והתנהג באלימות לאורך זמן מבלי שנגע.

הנאשם עצמו נפגע גם כן בעת האירועים, ואולם לכך אוכל לתת משקל מועט לטובתו, לנוכח ההכרה בצורכם של המתלוננים להגן על עצמם מפני הנאשם בהתנהגותו האלימה.

חומרת האירוע שבכתב האישום המרכזי נלמדת גם מנסיבות סיומו.

רק לאחר שהנאשם עצמו, נפגע מכיסא שזרק לכיוונו אחיו, ניצלו המתלוננים, נטרלו אותו בפציעה, וברחו לבית קרובי משפחה. אלא שגם כאן הנאשם לא אמר די, רדף אחריהם לבית קרובי המשפחה אך הקרובים מנעו ממנו מלהתקרב למתלוננים.

שניים מתוך שלושת כתבי האישום מתעדים אלימות קשה כלפי אחותו של הנאשם. מעשים אלה הוצדקו כאמור, בכוונתו של הנאשם להשגיח על כבוד האחות.

הערכתו של שרות המבחן כי צפויה מסוכנות גבוהה מצד הנאשם, מעוררת סימני דאגה קשים לגבי שלומה העתידי של האחות הצעירה, לאחר שהנאשם ישתחרר ויחזור לביתו.

חרטתו של הנאשם והודאתו, לא הרשימו את שרות המבחן, שעמד כאמור, על הערכת מסוכנות גבוהה בעתיד.

כתבי האישום ציינו את הנזקים הפיזיים, החבלות והכאבים שנגרמו לאחות, לאם ולאח וכן את הנזקים הרכשיים שנגרמו לרכבי האב, מדובר בנזקים ממשיים, אשר יכלו להיות חמורים אף יותר בשל האלימות הבלתי מרוסנת.

בנוסף, לא ניתן להתעלם מתחושת הבהלה, הפחד וחוסר האונים, בה חיו בני המשפחה בפחדם מפני הנאשם, ומהדריכות שמן הסתם שררה בית - שמא התנהגות מי מהם תעורר את חמתו וזעמו.

על פניו נראה כי מעשיו של הנאשם לא לוו בתכנון קודם כלשהו, אלא כי מדובר בפרצי אלימות ובהתנהגות משולחת רסן, אלימה ובה סממני אכזריות בלתי זניחים.

הנאשם הרשה לעצמו להתפרץ באותם מקרים בהם התנהגותו של מי מבני משפחתו אינה עולה על רוחו. הנאשם ביצע את העבירות בגפו וחלקו בביצוען הוא משמעותי ובלעדי, ללא התגרות קודמת מצד מי מבני משפחתו.

אציין כי אחיו הקטין של הנאשם היה בן 17 בעת שהנאשם ביצע בו את העבירות, ומבחינה זו מדובר בהפרש גילאים לא גדול, המהווה במובן מסויים נסיבה מקילה. הנאשם לא תקף ילד חסר ישע, אלא נער הקרוב לבגרות.

האווירה האלימה ששררה בבית, והקוד האלים שבצלו חונך הנאשם לדבריו, מהווים אמנם הסבר מצער לנטיותיו האלימות, ואולם אין באלה להוות הצדקה להתנהגות. נראה כי אלימותו של הנאשם חרגה מכל פרופורציה, וכי בני משפחתו נפלו קורבן לה.

מדיניות הענישה

14. בתי המשפט חזרו לא אחת על הצורך להחמיר בענישה במקרי אלימות ובמיוחד כשהן נעברות בתוך המשפחה. ראו לעניין זה את הדברים שנקבעו בע"פ 2037/92 **יצחק בן דוד נגד מדינת ישראל (22.06.92)**:

"בית המשפט מצווה לשרש את התופעה של אלימות שבתוככי המשפחה, שנעשית יותר ויותר למכת מדינה, וכן מצווה הוא להגן על הצד המוכה, שלא תמיד כוחו עומד לו להגן על עצמו. הרתעה זו צריך וינתן לה ביטוי על ידי השתת עונש מאסר משמעותי, למען ישמעו וייראו, הן מי שהורשע במעשי האלימות והן עבריינים בכוח".

15. בחינת מדיניות הענישה בעבירות תקיפה כלפי בן משפחה או בן משפחה קטין מעלה כי ניתנה ענישה מגוונת התלויה בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. כידוע, הענישה היא לעולם אינדיבידואלית ונגזרת בהתאם למספר פרמטרים המשתנים ממקרה למשנהו.

א. ע"פ (נצרת) 48458-02-12 **מיטל בלנרו נגד מדינת ישראל (11.09.12)**, המערערת הודתה בשני כתבי אישום, הראשון ייחס לה עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש של אמה והיזק לרכוש במזיד, ותיק נוסף שייחס לה עבירות של הפרת הוראה חוקית ותקיפה הגורמת חבלה של ממש של אמה ואביה. בית המשפט גזר עליה 4 חודשי מאסר שיכולים להיות מרוצים בעבודות שרות ומעקב של שרות המבחן. לאור נסיבות אישיות בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורה, ביטל את רכיב המאסר בפועל והאריך את תקופת המבחן לתקופה של 18 חודשים.

ב. עפ"ג (באר שבע) 2988-12-10 **חיים קלימן נגד מדינת ישראל (04.05.11)**, המערער הורשע בתקיפת אמו הקשישה, בכך שמשך בשיערה והשליך אותה על הספה וגרם לה לחבלה של ממש בקרקפת ראשה, וכן הורשע בכך שעובר לאירוע הנ"ל תקף את אמו בכך שבעט בה ברגלה וגרם לה לחבלה של ממש. בית המשפט גזר עליו 18 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

ג. ת"פ (באר שבע) 29914-09-14 **מדינת ישראל נגד עאטיש חמדי (11.02.15)**, הנאשם הורשע על פי הודאתו, בכתב אישום מתוקן, בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, תקיפה סתם והיזק לרכוש במזיד. לאחר שהתגלע סכסוך בין הנאשם לאמו, התקשרה האם למוקד 100, הנאשם בתגובה תפס את מכשיר הנייד מסוג גלקסי השייך למתלוננת ושבר אותו. לאחר מכן, תקף את המתלוננת בכך שהפילה ארצה, הכה בה עם ידיו בפניה ושרט אותה. בעקבות כך נגרמו למתלוננת חבלות בדמות שריטות בפניה וחבלה ברגלה השמאלית. בית המשפט גזר עליו מאסר על תנאי, צו מבחן למשך 12 חודשים והתחייבות, לאחר שקבע כי מתחם העונש הראוי הוא בין מספר חודשי מאסר ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

ד. ת"פ (ראשון לציון) 16887-05-13 **מדינת ישראל נגד ישראל יגאל אלמליח (01.10.13)**, הנאשם, בעל עבר פלילי, הודה והורשע בעבירות של הפרת צו שנועד להגן על אדם, אימים, תקיפת זקן הגורמת חבלה חמורה ותקיפה סתם. הנאשם דחף את אמו ונכנס לביתה תוך הפרת צו של בית המשפט האוסר עליו להיכנס לבית אמו ולהטריד אותה בכל צורה. בהמשך, תקף אותה הנאשם ודחף אותה לקיר, נתן לה מכת אגרוף בפניה שדיממו וכתוצאה מהמכה נפלה לרצפה. ובנוסף, הכה את אחיו באגרופים, תקף אותו ואיים עליו שירצח אותו. בית המשפט גזר עליו 18 חודשי מאסר בפועל, הפעיל שני מאסרים על תנאי בחופף אחד לשני, סה"כ 9 חודשים מתוכם 6 חודשים ירוצו במצטבר ו-3 בחופף. סה"כ נגזרו 24 חודשי מאסר בפועל ו-2 מאסרים על תנאי.

ה. ת"פ (פתח תקווה) 58390-03-14 **מדינת ישראל נגד דניאל כהן (06.07.14)**, הנאשם הודה והורשע בעבירות אימים והיזק לרכוש בזדון. הנאשם איים על אמו כי "ישבור לה את כל הבית", ובהמשך, קרע ספרים והשליכם ארצה ושבר חפצים. בית המשפט גזר עליו 4 חודשי מאסר בפועל, הפעלת מאסר על תנאי בן 6 חודשים, כך ש-4 חודשים יהיו במצטבר והיתרה בחופף. סה"כ ירצה הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל ושני מאסרים על תנאי.

ו. ת"פ (רמלה) 43750-08-13 **מדינת ישראל נגד יהון בקטאו (08.06.15)**, הנאשם הודה והורשע בעבירות אימים וניסיון לתקיפה כלפי אחותו, הנאשם צירף תיק נוסף בגין עבירת אימים כלפי אחות אחרת. בית המשפט גזר עליו חודשיים מאסר בפועל והפעיל שני מאסרים על תנאי בחופף זה לזה ובמצטבר למאסר שהוטל עליו, כך שסה"כ ירצה הנאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שרות ומאסר על תנאי.

ז. ת"פ (באר שבע) 31154-12-14 **מדינת ישראל נגד פלוני (20.01.15)**, הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של תקיפה סתם של קטין ע"י אחראי. הנאשם ניגש לעבר גרושתו והניף ידיו באוויר כמי שמבקש לתקוף אותה. במועד זה בתו הקטינה בת ה-17 אשר שהתה בחדר, קמה ונעמדה מולו על מנת למנוע ממנו לפגוע באמה. הקטינה קיבלה מכה בראשה מידי הנאשם. בית המשפט גזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל ו-2 מאסרים על תנאי. בית המשפט המחוזי

קיצר את עונשו של הנאשם ל- 4 חודשי מאסר לריצוי בפועל, נוכח בעייתיות משפטית, והותר את יתר רכיבי גזר הדין על כנם.

ח. ת"פ (פתח תקווה) 57587-07-14 **מדינת ישראל נגד פלוני (28.02.016)**, הנאשם הודה והורשע בתקיפת בתו הקטינה. הנאשם הכה אותה באגרוף בפניה והוסיף בכך גם כאשר שכבה על מיטתה בעקבות ויכוח ביניהם. בית המשפט גזר עליו 6 חודשי מאסר על תנאי, צו פיקוח וצו של"צ.

ט. ת"פ (פתח תקווה) 23834-07-12 **מדינת ישראל נגד פלוני (12.03.13)**, הנאשם, נעדר עבר פלילי, הורשע בעבירת תקיפת קטין ואיומים. בית המשפט גזר עליו 3 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות.

י. ת"פ (באר שבע) 48462-09-11 **מדינת ישראל נגד פלוני (19.11.12)**, הנאשם בעל עבר פלילי הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירת תקיפה של בנו הקטין. הנאשם סטר לו על פניו והיכה בחוזקה בגבו וכתוצאה מכך נפל הקטין ארצה. בית המשפט האריך את המאסר על תנאי שעומד לחובתו לשנתיים נוספות, בנוסף הטיל עליו תשלום פיצוי, קנס והתחייבות.

16. באשר לעבירת חבלה במזיד לרכב כשהיא נעברת לבדה, מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר על תנאי עד 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות.

17. לאור כל האמור לעיל, ובהתחשב בערכים המוגנים שנפגעו, בנסיבות ביצוען של כל אחת מהעבירות ובמדיניות הענישה אני קובעת כי מתחם העונש הכולל וההולם הוא בין 7 לבין 18 חודשי מאסר בפועל.

גזירת עונשו של הנאשם

18. בגזירת עונשו של הנאשם, בית המשפט רשאי להתחשב בהתקיימות **נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** כמפורט בסעיף 40יא לחוק העונשין, ובלבד שהעונש שייקבע לא יחרוג ממתחם העונש ההולם.

מדובר בנאשם צעיר, ללא הרשעה פלילית למעט שלושת התיקים הנוכחיים. הנאשם הודה במיוחס לו בכתב האישום והודה והרשע בשני כתבי אישום נוספים שצירף, חסך את עדותם של בני משפחתו וכן חסך מזמנו של בית המשפט. על אף הודאתו זו, נטה הנאשם למזער מחומרת מעשיו ומהיקף האלימות בה נקט, קיבל אחריות חלקית בלבד על מעשיו, והתקשה לגלות אמפטיה כלפי אחותו.

על אף שהנאשם הינו נעדר הרשעות קודמות, אין המדובר במעידה חד פעמית ואין זו הפעם הראשונה בה הוא

עובר על החוק, שכן צירופם של שני כתבי האישום הנוספים שגם בהם נקט הנאשם באלימות, כפי שתואר, מעידים על דפוס התנהגות אלים וחוזר.

הנאשם תיאר חינוך נוקשה ואלימות שחווה מצד אמו בהיותו ילד וטען כי הדבר הוביל להתנהלותו באופן אלים כבוגר. גם לאחר שבגר תיאר הנאשם מערכת יחסים קונפליקטואלית, מתיחות ועימותים.

תסקיר שרות המבחן בעניינו של הנאשם לא היה חיובי וההערכה הייתה כי הסיכון להישנות עבירות על ידו כלפי המתלוננים הינו גבוה. מאחר וגורמי הסיכון בעניינו גברו על סיכויי השיקוי שרות המבחן לא המליץ על חלופה עונשית או שיקום במסגרת הקהילה.

כפי שעלה מהתסקיר לא מן הנמנע כי הנאשם יחזור וינקוט באלימות כלפי בני משפחתו נוכח דפוסים מושרשים הקיימים בו ומאפשרים נקיטת אלימות על רקע פגיעה בכבוד המשפחה, ותפיסת תפקידו כמקור סמכותי ודומיננטי מול אחיו.

לאור כל האמור לעיל, מצאתי כי הגנה על שלומם של המתלוננים ושל בני משפחתו של הנאשם מחייבת את שליחתו למאסר בפועל מאחורי סורג ובריח לתקופה משמעותית העולה על תקופת מעצרו.

יחד עם זאת, עתירתה של המאשימה להשית 14 חודשי מאסר, הנה מחמירה לעומת נתוני המקלים, בראשם גילו, והודאתו המהירה.

החלטתי לזקוף לטובת הנאשם את גישתם הסלחנית של בני משפחתו, שהביעו תקווה לכך שבעתיד יימנע מפגיעה בהם. יש לקוות שהנאשם אכן למד לקח, כפי שהוריו מקווים, וכי אם חלילה ישוב לסורו ויפר את שלוות בני ביתו - ידעו הללו שוב להגן על עצמם מפניו בפנייה לרשויות.

סוף דבר

19. **נוכח האמור לעיל אני גוזרת את עונשו של הנאשם כדלקמן:**

א. שמונה חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה מיום 1/8/17, ובתיק 29217-11-16, מיום 12/11/16 ועד ליום 15/11/16.

ב. שישה חודשי מאסר על תנאי, ואולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור במהלך תקופה של שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר כל עבירת אלימות כלפי בן משפחה, לרבות עבירת היזק במזיד לרכוש או לרכב, בנסיבות של אלימות במשפחה, וכן לרבות איומים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, א' שבט תשע"ח, 17 ינואר 2018, במעמד הנוכחים.